

Ragunda kommun
ragunda.kommun@ragunda.se

2020-06-24

1 (6)

Dnr 2018:7752

Uppföljningsbeslut

efter granskning av undervisning i svenska som
andraspråk i årskurs 7-9 vid Anders-Olof skola i
Ragunda kommun

Med anledning av den rådande situationen med risker för smittspridning av Covid-19

Många skolor är i dagsläget starkt påverkade av de åtgärder som vidtas med anledning av Covid-19. Följden kan vara stor frånvaro av personal eller att resurser måste tas i anspråk för nya förhållanden. Skolinspektionen anpassar för närvarande på olika sätt sin tillsyn och granskning. Mer information finns på www.skolinspektionen.se. Vi följer kontinuerligt situationen och hur den påverkar skolsystemet i olika delar av landet. Eftersom skolan fortfarande är aktiv och ska fortgå men under andra omständigheter menar Skolinspektionen dock att det är viktigt att meddela bedömningen i uppföljningen av den tidigare granskningen som redan ägt rum.

Inledning

Skolinspektionen har genomfört en tematisk kvalitetsgranskning av undervisning i svenska som andraspråk i årskurs 7-9 vid Anders-Olof skola. Granskningen genomfördes under vårterminen 2019.

Vid granskningen identifierade Skolinspektionen tre utvecklingsområden för skolenheten som angetts i beslut den 27 juni 2019.

Skolinspektionen har begärt att huvudmannen för Anders-Olof skola senast den 27 mars 2020 ska redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits utifrån identifierade utvecklingsbehov. Ragunda kommun har inkommit med en sådan redovisning den 11 juni 2020.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer redovisade åtgärder på följande sätt:

1. Organisatoriska förutsättningar

Huvudmannen har påbörjat ett arbete som ligger i linje med Skolinspektionens bedömning av vad som behövs för att höja kvaliteten på skolenheten.

2. Rektors bedömning av elevers behov av svenska som andraspråk

Huvudmannen har påbörjat ett arbete som ligger i linje med Skolinspektionens bedömning av vad som behövs för att höja kvaliteten på skolenheten.

3c. Elevernas möjlighet att kommunicera och uttrycka ett komplext innehåll

Huvudmannen har påbörjat ett arbete som ligger i linje med Skolinspektionens bedömning av vad som behövs för att höja kvaliteten på skolenheten.

Skolinspektionens samlade bedömning är att ytterligare åtgärder behövs för att höja kvaliteten. Myndigheten förutsätter att huvudmannen tar ansvar för ett fortsatt utvecklingsarbete.

Skolinspektionen avslutar granskningen.

Bakgrund

1. Organisatoriska förutsättningar

Författningsstöd

2 kap. 10, 13 och 34 §§, 4 kap. 4–7 §§ skollagen

5 kap. 14 och 15 §§ skolförordningen (2011:185)

Förordningen (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr 11), 1 Skolans värdegrund och uppdrag, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 5 Kursplaner

Bedömningen var: Rektorn skapar i delar organisatoriska förutsättningar för att undervisningen i svenska som andraspråk ska bedrivas med god kvalitet och ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande del:

- Att rektorn säkerställer att obehöriga lärare ges adekvat handledning samt att undervisningens genomförande följs upp och analyseras i syfte att identifiera utvecklingsåtgärder. Vidare behöver rektorn skapa bättre förutsättningar för samverkan samt säkerställa att samverkan sker.

Av inkommen redovisning framgår att samverkan mellan lärarna utvecklats och att skolans speciallärare intensifierat sitt arbete med att följa upp och ge elever som läser svenska som andraspråk stöd. Lärarna som undervisar i svenska som andraspråk kan få handledning av specialläraren på skolan. Då det endast finns behörig lärare i svenska som andraspråk upp till årskurs 6 får lärarna som undervisar i svenska som andraspråk i årskurserna 7-9 istället handledning av en behörig lärare i svenska för årskurs 7-9.

Det framgår också av redovisningen att lärare, speciallärare samt studiehandledare har blivit inbjudna till ett regionalt nätverket kring nyanländas lärande för att träffa lärare från andra kommuner och få del av de senaste rönen inom området.

Vidare framgår av redovisningen att rektorsgruppen i kommunen, i ett led att utveckla det systematiska kvalitetsarbetet, har genomgått fortbildning och utvecklat arbetet med att följa upp verksamheten i syfte att höja resultaten. Skolledningen har bland annat genomfört strukturerade lektionsbesök för att följa upp undervisningens genomförande och kvalitet.

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen har vidtagit vissa kvalitetshöjande åtgärder inom området *Organisatoriska förutsättningar*. Det påbörjade utvecklingsarbetet ligger i linje med vad som behövs för att höja kvaliteten i utbildningen. Skolinspektionen vill dock framhålla vikten av att rektorn också följer upp och säkerställer att alla elever som följer kursplanen i svenska som andraspråk ges en undervisning utifrån hela det centrala innehållet i ämnet samt att undervisningen bedrivs utifrån ett andraspråksperspektiv. Lärarna ges handledning av speciallärare samt behörig lärare i svenska, det är dock viktigt att lärarna också får handledning kring etablerade metoder, får del av goda exempel samt framgångsfaktorer för planering och genomförande av undervisning i svenska som andraspråk.

Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen att utvecklingsarbetet för att höja kvaliteten inom området behöver fortsätta.

2. Rektors bedömning av elevers behov av svenska som andraspråk

Författningsstöd 2 kap. 10 § skollagen 5 kap. 14 och 15 §§ skolförordningen Lgr 11, 5 Kursplaner

Bedömningen var: Skolinspektionen bedömer att rektorn i delar gör en bedömning av god kvalitet avseende elevers behov av svenska som andraspråk, och ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande del:

- Att rektorn säkerställer att beprövade metoder används vid behovsbedömningen av om en elev ska läsa svenska som andraspråk, samt att rektorn skapar rutiner för när elevers behov av svenska som andraspråk ska omprövas.

Av inkommen redovisning framgår att det inför läsåret 19/20 gjordes individuella bedömningar om elevers behov av att läsa svenska som andraspråk. Bedömningen gjordes genom att material som eleverna tidigare presterat bedömdes utifrån

kunskapskraven i svenska och svenska som andraspråk. Utifrån bedömningen fattades sedan beslut om vilket ämne eleven skulle läsa. Eleven läste sedan det ämne som det beslutats om under hela läsåret.

Vidare framgår av inskickad redovisning att rektor gett en lärare i uppdrag att undersöka vilken metod som är bäst lämpad för skolans fortsatta arbete med att bedöma elevers behov av att läsa svenska som andraspråk. Det material som kommer att användas i de högre årskurserna är Skolverkets material *Språket på väg*.

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen har vidtagit kvalitetshöjande åtgärder inom området *Rektors bedömning av elevers behov av svenska som andraspråk*. Det påbörjade utvecklingsarbetet ligger i linje med vad som behövs för att höja kvaliteten i utbildningen. Redovisningen visar att individuella bedömningar av elevers behov av att läsa svenska som andraspråk görs samt att ett fortsatt arbete för att utveckla metoderna pågår. Det framgår av redovisningen att det ännu inte implementerats några beprövade metoder för bedömningen av elevers behov av att läsa svenska som andraspråk. Det har inte heller tagits fram några rutiner för bedömningen av om elevers behov av att läsa svenska som andraspråk kvarstår. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen att utvecklingsarbetet för att höja kvaliteten inom området behöver fortsätta.

3c. Elevernas möjlighet att kommunicera och uttrycka ett komplext innehåll

Författningsstöd

1 kap. 4 och 5 §§, 3 kap. 3 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen

Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 5 Kursplaner

Bedömningen var: Skolinspektionen bedömer att undervisningen i delar genomförs på ett sådant sätt att elever ges rika möjligheter att kommunicera på svenska och uttrycka ett komplext innehåll utifrån sin kunskapsnivå och ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande del:

- Att undervisningen i svenska som andraspråk i separata undervisningsgrupper planeras och genomförs så att alla elever ges många möjligheter till muntlig kommunikation på svenska.

Av inkommen redovisning framgår att undervisningen numer sker i samlad klass och att eleverna på så sätt, oavsett ämne, ges samma möjlighet till att delta i muntlig kommunikation utifrån sina egna förmågor. I redovisningen beskrivs att eleverna ges möjlighet till att tala, diskutera och presentera muntligt på svenska språket.

Då det tidigare framkommit att det i undervisningen i den samlade gruppen för svenska används metoder som främjar muntlig interaktion bedömer Skolinspektionen att sammanslagningen av grupper också bör gynna eleverna som läser svenska som andraspråk. Det framkommer dock inte av redovisningen att huvudmannen följt upp om de metoder som används ger eleverna rika möjligheter att kommunicera på svenska utifrån sin kunskapsnivå. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen att utvecklingsarbetet för att höja kvaliteten inom området undervisning behöver fortsätta.

På Skolinspektionens vägnar

X Sofia Lindstrand

Beslutsfattare
Signerat av: Sofia Lindstrand

X Daniel Nilsson

Föredragande
Signerat av: Daniel Nilsson